АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2025/20-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.Open.audit.mn Архангай аймаг 2025 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Б.Азантунгалаг Цахим хаяг: azantungalagb@audit.gov.mn Утас: 92091017

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.24 № 43
танай ____________-ны №____________-т

ЦЭЦЭРЛЭГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Ш.ГАНЗОРИГ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цэцэрлэг сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь тайлант онд орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн үйл ажиллагааны зардал, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал, Бусад, орон нутгийн нөөц хөрөнгө, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх, гамшгаас сэргийлэх сургалт, сурталчилгаа, улсын баяр наадам гэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 951,730.3 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, гүйцэтгэлээр 920,389.5 мянган төгрөгийг зарцуулж, нийт 42,852.1 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна. Төсвийн үлдэгдэл нь байгаль орчин нөхөн сэргээх зардлаас тоног төхөөрөмж бэлтгэхээр төлөвлөсөн боловч төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу худалдан авалт хийгээгүй, болон орон тоо дутуу ажилласнаас үүссэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллагын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 15 зорилтын хүрээнд 135 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр боловсруулан 128 арга хэмжээ бүрэн хэрэгжиж, 5 арга хэмжээ 70 хувь, 2 арга хэмжээ хангалтгүй хэрэгжиж 90.8 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.
Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**106,014,379.00**	**85,122,998.00**
33	**АВЛАГА**	7,894,681.00	-
335	**Бусад авлага**	7,894,681.00	-
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	7,894,681.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	98,119,698.00	60,132,998.00
354	**Хангамжийн материал**	98,119,698.00	60,132,998.00
35410	Бичиг хэргийн материал	69,500.00	102,000.00
35420	Аж ахуйн материал	94,849,798.00	56,655,998.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	3,200,400.00	3,375,000.00
36	**НӨӨЦИЙН БАРАА**	-	24,990,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	-	24,990,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**2,055,526,761.07**	**2,016,363,404.25**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	2,055,526,761.07	2,016,363,404.25
392	**Биет хөрөнгө**	2,006,439,844.32	1,967,439,820.78
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,055,578,930.00	1,030,333,213.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(114,576,612.42)	(147,250,570.34)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	213,652,875.00	299,814,115.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(129,889,149.93)	(99,310,716.21)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	192,819,534.00	205,013,395.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,922,117.06)	(123,404,616.68)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	141,471,857.02	141,471,857.02
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,191,009.30)	(118,644,168.12)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,355,740,609.00	1,440,653,309.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(521,712,421.99)	(662,703,347.82)
39217	Ном	1,467,350.00	1,467,350.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	49,086,916.75	48,923,583.47
39301	Программ хангамж	4,935,000.00	4,935,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,512,083.25)	(4,675,416.53)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	48,664,000.00	48,664,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**2,161,541,140.07**	**2,101,486,402.25**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**2,161,541,140.07**	**2,101,486,402.25**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	2,161,541,140.07	2,101,486,402.25
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	520,124,120.00	520,124,120.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,140,912,369.07	1,225,013,723.08
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,140,912,369.07	1,285,068,460.90
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(60,054,737.82)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	500,504,651.00	356,348,559.17
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**2,161,541,140.07**	**2,101,486,402.25**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**863,638,661.00**	**1,493,909,344.93**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**247,682,914.00**	**515,654,132.93**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	247,683,914.00	515,654,132.93
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	524,000.00	515,654,132.93
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	524,000.00	3,916,623.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	247,159,914.00	511,737,509.93
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**615,954,747.00**	**978,255,212.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	10,216,047.00	26,824,912.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	12,050,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	408,000.00	4,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,056,547.00	2,220,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,751,500	8,554,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	605,738,700.00	951,430,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	605,738,700	951,430,300.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**782,773,459.82**	**1,319,939,724.82**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**782,773,459.82**	**1,319,939,724.82**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	759,258,652.20	1,212,016,799.67
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	389,695,300.93	591,617,891.32
210101	Үндсэн цалин	302,083,645.46	395,431,336.78
210102	Нэмэгдэл	73,972,560.72	185,784,843.54
210104	Урамшуулал	13,639,094.75	10,401,711.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	48,734,500.00	73,976,739.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,139,400.00	50,364,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,898,800.00	5,925,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,119,000.00	4,651,839.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	779,800.00	1,185,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,797,500.00	11,850,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	22,965,660.45	33,800,242.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,693,203.47	8,117,731.11
210302	Түлш, халаалт	17,072,456.98	25,452,510.94
210303	Цэвэр, бохир ус	200,000.00	230,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	27,780,135.00	36,476,031.45
210401	Бичиг хэрэг	4,224,400.00	6,685,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,466,690.00	18,200,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,492,000.00	6,332,941.45
210404	Ном, хэвлэл	30,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,009,045.00	2,291,890.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,558,000.00	2,965,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,499,400.00	8,004,800.00
210604	Урсгал засвар	2,499,400.00	8,004,800.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,634,000.00	7,963,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,634,000.00	7,963,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	10,242,987.00	17,567,125.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,902,237.00	12,187,040.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	585,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	140,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	84,635.00	250,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	4,825,085.00
210807	Газрын төлбөр	141,115.00	165,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	249,706,668.82	442,610,970.82
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,727,045.00	131,295,062.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	430,000.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	213,549,623.82	311,315,908.82
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	23,514,807.62	107,922,925.15
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,150,000.00	52,516,818.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,414,818.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	37,302,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,150,000.00	800,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	16,470,537.62	42,852,107.15
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,470,537.62	42,852,107.15
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	5,894,270.00	12,554,000.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,894,270.00	12,554,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**80,865,201.18**	**173,969,620.11**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	3,245,200.00	234,024,357.93
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	3,245,200.00	234,024,357.93
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(3,245,200.00)	(234,024,357.93)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**77,620,001.18**	**(60,054,737.82)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**616,478,747.00**	**990,066,516.00**

12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**524,000.00**	**11,811,304.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	524,000.00	11,811,304.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	524,000.00	11,811,304.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	524,000.00	11,811,304.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**615,954,747.00**	**978,255,212.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	10,216,047.00	26,824,912.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	12,050,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	408,000.00	4,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,056,547.00	2,220,912.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	7,751,500.00	8,554,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	605,738,700.00	951,430,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	605,738,700.00	951,430,300.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**586,309,997.00**	**925,447,116.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**586,309,997.00**	**925,447,116.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**562,795,189.38**	**817,524,190.85**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	389,695,300.93	591,617,891.32
210101	Үндсэн цалин	302,083,645.46	395,431,336.78
210102	Нэмэгдэл	73,972,560.72	185,784,843.54
210104	Урамшуулал	13,639,094.75	10,401,711.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	48,734,500.00	73,976,739.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,139,400.00	50,364,300.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,898,800.00	5,925,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,119,000.00	4,651,839.03
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	779,800.00	1,185,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,797,500.00	11,850,400.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	24,376,060.45	33,974,842.05
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,693,203.47	8,144,842.05
210302	Түлш, халаалт	18,482,856.98	25,600,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	200,000.00	230,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	27,568,910.00	36,130,031.45
210401	Бичиг хэрэг	4,000,000.00	6,530,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,509,980.00	18,200,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,519,890.00	6,107,441.45
210404	Ном, хэвлэл	30,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3,009,040.00	2,291,890.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500,000.00	3,000,000.00

2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,499,400.00	10,552,000.00
210604	Урсгал засвар	2,499,400.00	10,552,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	7,634,000.00	7,963,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,634,000.00	7,963,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	10,242,987.00	17,330,097.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	8,902,237.00	11,950,012.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	585,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	80,000.00	140,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	84,635.00	250,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	4,825,085.00
210807	Газрын төлбөр	141,115.00	165,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	52,044,031.00	45,979,590.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	51,614,031.00	45,979,590.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	430,000.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**23,514,807.62**	**107,922,925.15**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	1,150,000.00	52,516,818.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	14,414,818.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	37,302,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,150,000.00	800,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	16,470,537.62	42,852,107.15
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,470,537.62	42,852,107.15
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	5,894,270.00	12,554,000.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,894,270.00	12,554,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**30,168,750.00**	**64,619,400.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**30,168,750.00**	**64,619,400.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**30,168,750.00**	**64,619,400.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	30,168,750.00	64,619,400.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	30,168,750.00	64,619,400.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(30,168,750.00)**	**(64,619,400.00)**
7	**САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	-	-
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	0.00	0.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		-
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
1	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,140,912,369.07	2,161,541,140.07
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	144,156,091.83	144,156,091.83
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	520,124,120.00	500,504,651.00	1,285,068,460.90	2,305,697,231.90
4	Тайлант үеийн үр дүн	-	(144,156,091.83)	-	(144,156,091.83)
5	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	-	-	(60,054,737.82)	(60,054,737.82)
6	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	520,124,120.00	356,348,559.17	1,225,013,723.08	2,101,486,402.25

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	951,730,300.00	920,389,496.85	31,340,803.15	96.71
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	892,030,300.00	865,770,096.85	26,260,203.15	97.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	839,512,400.00	813,253,278.85	26,259,121.15	96.87
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	592,520,900.00	591,617,891.32	903,008.68	99.85
210101	Үндсэн цалин	592,520,900.00	395,431,336.78	197,089,563.22	66.74
210102	Нэмэгдэл		185,784,843.54	(185,784,843.54)	
210104	Урамшуулал		10,401,711.00	(10,401,711.00)	
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	74,065,100.00	73,976,739.03	88,360.97	99.88
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,364,300.00	50,364,300.00	-	100
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,925,200.00	5,925,200.00	-	100
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,740,200.00	4,651,839.03	88,360.97	98.14
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,185,000.00	1,185,000.00	-	100
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,850,400.00	11,850,400.00	-	100
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	35,000,000.00	33,974,842.05	1,025,157.95	97.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,000,000.00	8,144,842.05	855,157.95	90.5
210302	Түлш, халаалт	25,600,000.00	25,600,000.00		100
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000.00	230,000.00	170,000.00	57.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	39,979,500.00	36,130,031.45	3,849,468.55	90.37
210401	Бичиг хэрэг	6,530,700.00	6,530,700.00	-	100
210402	Тээвэр, шатахуун	18,200,000.00	18,200,000.00	-	100
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,240,000.00	6,107,441.45	132,558.55	97.88
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,008,800.00	2,291,890.00	3,716,910.00	38.14
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,000,000.00	3,000,000.00	-	100

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	13,100,000.00	10,552,000.00	2,548,000.00	80.55
210604	Урсгал засвар	13,100,000.00	10,552,000.00	2,548,000.00	80.55
2107	Томилолт, зочны зардал	8,000,000.00	7,963,000.00	37,000.00	99.54
210702	Дотоод албан томилолт	8,000,000.00	7,963,000.00	37,000.00	99.54
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,346,900.00	15,109,185.00	7,237,715.00	67.61
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,153,100.00	9,729,100.00	5,424,000.00	64.21
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,188,800.00		1,188,800.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	140,000.00	140,000.00		100
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	250,000.00	250,000.00		100
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	5,450,000.00	4,825,085.00	624,915.00	88.53
210807	Газрын төлбөр	165,000.00	165,000.00		100
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,500,000.00	43,929,590.00	10,570,410.00	80.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	54,500,000.00	43,929,590.00	10,570,410.00	80.6
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	52,517,900.00	52,516,818.00	1,082.00	100
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	52,517,900.00	52,516,818.00	1,082.00	100
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	14,415,900.00	14,414,818.00	1,082.00	99.99
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	37,302,000.00	37,302,000.00		100
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	800,000.00	800,000.00		100
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	59,700,000.00	54,619,400.00	5,080,600.00	91.49
	Дотоод эх үүсвэрээр	59,700,000.00	54,619,400.00	5,080,600.00	91.49
221001	Их засвар	20,000,000.00	15,000,000.00	5,000,000.00	75
222001	Тоног төхөөрөмж	9,700,000.00	9,619,400.00	80,600.00	99.17
223001	Бусад хөрөнгө	30,000,000.00	30,000,000.00		100
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	951,730,300.00	920,389,496.85	31,340,803.15	96.71
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ				
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	951,430,300.00	908,578,192.85	42,852,107.15	95.5
132001	Орон нутгийн төсвөөс	951,430,300.00	908,578,192.85	42,852,107.15	95.5
133	ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧДААС				
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	300,000.00	11,811,304.00	(11,511,304.00)	3,937.10
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		11,811,304.00	(11,811,304.00)	
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		100
3	Төсвийн байгууллага	1	1		100

5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	24	24		100
6	Удирдах ажилтан	8	8		100
7	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11		100
8	Үйлчлэх ажилтан	5	5		100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**14,270,912.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**4,270,912.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	4,270,912.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,220,912.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,220,912.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,050,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,050,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**12,554,000.00**
213503	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	12,554,000.00
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**10,000,000.00**
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	10,000,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	10,000,000.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	14,270,912.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	14,270,912.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	12,050,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,220,912.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа илрээгүй тул санхүүгийн тайланд залруулга хийгдээгүй. Залруулаагүй нийт 6,549.0 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс 3,073.1 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 3 албан шаардлага, 3,475.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоолоо.

Аудитаар залруулагдаагүй материаллаг 4 зөрчилтэй асуудал нь 6,549.0 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 6,662.1 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.1 Төлбөрийн акт

5.1.1 Байгууллагын батлагдсан бүтэц орон тоонд байхгүй, хүний нөөцийн ажлыг хавсран гүйцэтгүүлэх шийдвэр гаргаж албан хаагчид 3,475.9 мянган төгрөгийн цалин хөлсийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.3-д “батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох”, “Сумын засаг даргын тамгын газрын орон тооны хязгаарыг тогтоох тухай ” Монгол улсын засгийн газрын 2023 оны 13 дугаар тогтоолын 1 дүгээр зүйл “Хүн амын тоо, газар нутгийн хэмжээ, үйлчлэх өрх, аж ахуй нэгж, байгууллагын тоог харгалзан.................3001-5000 хүртэл хүн амтай суманд 16 ...байхаар тогтоосугай”, ЗДТГ-ын 2024 оны 01 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А/01 дүгээр тушаалыг тус тус зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Илүү олгосон цалинг буцаан төлүүлж төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Сумын 2024 оны шилдэг ажилтныг шалгаруулж Засаг даргын нөөц хөрөнгөнөөс 1,400.0 мянган төгрөгийн шагналыг нярвын дансаар дамжуулан олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Нийтийн албанд албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах ,ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-т "Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох арга хэмжээ авч ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.2 Засаг даргын 2024 оны 06 сарын 21-ний өдрийн А/21 дүгээр захирамжаар улс төрийн албан тушаалтанд 1,673.1 мянган төгрөгийн үр дүнгийн урамшууллыг цалингийн сангаас олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь</u>: Зөрчлийг таслан зогсоож, холбогдох хууль журмыг мөрдөж ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

5.2.3 Тайлант онд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д “Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих”, Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.2-т “Засгийн газраас тогтоосон нийтлэг журмыг үндэслэн харьяа байгууллага, аж ахуйн нэгж өөрийн аппаратад дотоодын хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журмыг баталж мөрдүүлнэ”, Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын 1.3-т “Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь энэхүү нийтлэг журамд нийцүүлэн, өөрийн

үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон "Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журам"-тай байна” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах арга хэмжээг авч ажиллах албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн нэмэгдэл илүү тооцож олгосон	1	3,475.9	1	3,475.9								
Улс төрийн албан тушаалтанд үр дүнгийн урамшуулал олгосон	1	1,673.1			1	1,673.1						
Нярвын данс руу шилжүүлэн зарцуулсан	1	1,400.0			1	1,400.0						
Дотоод хяналтын нэгжгүй	1	-			1	-						
Нийт мөнгөн дүн	4	6,549.0	1	3,475.9	3	3,073.1						